

Motion till riksdagen 2010/11:Sk380

av **Veronica Palm m.fl. (S, MP, V)**

Skattefusk och ekonomisk brottslighet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behov och genomförande av ett brett aktionsprogram för att stävja skattefusk och motverka ekonomisk brottslighet.

Motivering

Skatteverket beräknar att staten förlorar ca 130 miljarder kronor i uteblivna skatteintäkter varje år. Det är ett resultat av både medvetet skattefusk och oavsiktliga misstag, men fusket står för den största delen. Att bekämpa skattefusk handlar om att stärka välfärden men också om att skapa rättvisa villkor för företagen. Rättvisa konkurrensvillkor kräver att kraftfulla åtgärder vidtas mot dem som undanhåller delar eller hela intäkten från beskattning eller bryter mot andra bestämmelser som hederliga företag följer.

Ekobrottsmyndigheten har konstaterat att kopplingen mellan den grova organiserade brottsligheten och ekonomisk brottslighet växer. Den svarta sektorn i Sverige har tydliga inslag av grov organiserad brottslighet som också ingår i europeiska och internationella nätverk. Skatteplanering syftande till skattefusk sker ofta med hjälp av så kallade skatteparadis.

Ett flertal myndigheter samverkar idag nationellt och i regionala underrättelsecentra (RUC) för att bekämpa den grova organiserade brottsligheten. Polisen leder spaning och gör gripanden. Ekobrottsmyndigheten och Åklagarmyndigheten utreder och väcker åtal om brott. Skatteverket sköter den löpande skattekontrollen och gör grundjobbet i utredningarna om skattebrott. Kronofogdemyndigheten driver in skatteskulder. Även Tullverket och Försäkringskassan ingår i samarbetet.

I den dåvarande socialdemokratiska regeringens sista statsbudget för 2006, utformad i samarbete med Miljöpartiet de gröna och Vänsterpartiet, drogs

Fel! Okänt namn på

riktlinjerna för ett kraftfullt arbete mot bidrags- och skattefusk upp. Skatteverket fick ökade resurser. Arbetet med att ta fram en lagstiftning för certifiering av kassaregister inleddes. En delegation mot felaktiga utbetalningar bildades. Skatteverket fick också rätt att kräva personalliggare av restaurang- och frisörbranscherna och göra oannonserade kontroller. Den borgerliga regeringen har hitintills tagit få egna initiativ kring skattefusket. I princip har de förvaltats de socialdemokratiska initiativen, men Skatteverket förlorade de extraresurser de hade fått för att bekämpa skattefusket.

Socialdemokraterna, Miljöpartiet de gröna och Vänsterpartiet har tagit fram ett nytt offensivt program mot skattefusk och ekobrott. För att snabbt och effektivt komma igång med programmet vill vi permanent stärka Skatteverkets resurser med 50 miljoner kronor. Denna satsning ger utrymme för att t.ex. anställa uppemot 100 nya specialister.

1. Skatteparadis och skatteflykt

Vi vill att Sverige prioriterar kampen mot ekobrott och skattefusk i Europa. Genom att Sverige agerar direkt som stat eller som medlem i EU i olika samarbetskonstellationer kan vi se till att skatteparadisen tvingas till skatteavtal. Skattemyndigheter måste få kunna lämna vidare information om misstänkt penningtvätt, försäkringsbedrägeri etc. till finanspolisen. Skattemyndigheter måste få kunna ta del av informationen när åklagare via internationell rätts hjälp hittar misstankar om skattebrott. Vi menar också att lagen om skatteflykt inte har varit effektiv och därför måste ses över.

2. Bekämpa penningtvätt

Penningtvätt och skattebrott hänger samman. I detta förenas grov organiserad brottslighet med ekonomisk brottslighet. Finansinspektionen har uppdraget att samordna penningtvättsbekämpningen och följer genomförandet av EU:s tredje penningtvättsdirektiv. Här krävs dock större insatser. Vi rödgröna har länge varit överens om att det behöver utredas om penningtvätt ska betraktas som ett separat brott, och vi välkomnar därför att regeringen nyligen tillsatt en utredning med den inriktningen. Vi menar att formuleringar i sekretesslagen som hindrar Skatteverkets att rapportera misstänkt penningtvätt måste ändras. Misstänkta penningtransaktioner ska kunna frysas under begränsad tid. Kontrollen över växlings- och factoringbolagen måste skärpas eftersom dessa idag används både när svarta pengar tvättas vita och då vita pengar görs om till svarta.

3. Fullständigare informationsutbyte inom EU och Europa

Sparandedirektivet innebär att privatpersoners ränteinkomster ska beskattas i de länder där personen är bosatt, och inte där pengarna är placerade. Idag omfattas dock inte alla länder i EU av informationsutbytet, och inte heller juridiska personer. Vi vill att Sverige ska driva att europeiska stater med nära förbindelser till EU, som till exempel Schweiz och de olika europeiska ministaterna, också ska tas med i initiativet och därmed förbinda sig till informationsutbyte. Vi vill också driva att juridiska personer omfattas.

4. Bekämpa momsfusket

Idag sker en rapportering av varuutbyten mellan EU-länder. Genom dagens rapportering bekämpas momsfusket mellan EU-medlemmarna. Vi vill att Sverige inom EU och OECD ska verka för att integrera även övriga europeiska stater utanför EU/EES, främst de europeiska skatteparadiserna, i rapporteringen.

5. Personal- eller närvaroliggare och oannonserade kontrollbesök

Skatteverket har och har haft en rad olika branschprojekt mot skattefusk. Personalliggare kombinerat med oannonserade kontrollbesök inom frisör- och restaurangbranscherna har visat sig vara ett verksamt instrument. Vi vill utvidga detta system så att alla relevanta branscher och företag bör omfattas. Vi vill i första hand gå vidare med bygg- och tvätteribranscherna samt med branscher som i hög utsträckning använder sig av underentreprenörer t.ex. städ- och flyttbranscherna. Vi vill framhålla det initiativ som t.ex. byggbranschen själv har tagit mot oseriösa företag. Regeringens utredare lade i september 2009 (Ds 2009:43) ett förslag om att utvidga personalliggarna till just bygg- och tvätteribranscherna men några konkreta förslag med anledning av utredningen har regeringen hittills inte presenterat.

6. Individuell skattebetalning

Månadsredovisning av anställdas skatter och arbetsgivaravgifter ska ske individuellt och inte, som idag, med en totalsumma. Det skulle underlätta för Skatteverket att upptäcka om arbetsgivaren betalar in för lite i skatt. En inbetalning på 50 000 kronor kan som det är idag gälla för 4 anställda likaväl som för 40. Genom individuell skattedeklaration så försvåras redovisning av oriktiga siffror och det skapas möjlighet att bedöma realismen i inbetalningen. Den anställde ska också själv kunna kontrollera att skatter och avgifter är inbetalda för honom/henne. Regeringen har tillsatt en särskild utredare (dir

Fel! Okänt namn på

2009:91) med uppgift att ta fram ett förslag om detta som ska redovisas senast 15 december i år.

7. Se över möjligheterna till ett entreprenadavdrag

Ett entreprenadavdrag är en lösning där en viss del av betalningen till en underentreprenör hålls inne för att säkra inbetalning av skatter och arbetsgivaravgifter. Syftet är att minska möjligheten till fusk och säkra betalningar av skatter och arbetsgivaravgifter. Vi vill se över de eventuella möjligheterna att införa ett entreprenadavdrag i ett första steg i bygg- och anläggningsbranschen.

8. Prövning och återkallande av F-skattsedel

Effekterna av det nya systemet för F-skattsedlar ses över inte bara ur ett arbetsmarknadsperspektiv utan också ur ett skatteuppbördsperspektiv. Möjligheten att få F-skattsedel då sökanden har varit inblandad i skattefusk eller annan verksamhet ska begränsas. F-skattsedel ska återkallas då en innehavare dömts för skattefusk eller annan ekonomisk brottslighet. Förnyad prövning av F-skattsedel kan ske först efter det att grunderna för indragningen har undanröjts och en karenstid har utgått. Beroende på översynens resultat är vi beredda att pröva Skatteverkets förslag om exempelvis tidsbegränsad F-skattsedel.

9. Redovisningscentraler för taxibranschen

För att framgångsrikt slutföra arbetet mot skattefusk i taxibranschen behövs redovisningscentraler till vilka köruppdragen och ersättningarna rapporteras. Dagens beställningscentraler kan sköta denna funktion. Krav på anslutning till redovisningscentral skrivs in som villkor för taxitillstånd. Precis som i fråga om certifierade kassaregister ska en övergångsperiod förbereda införandet.

10. Gör det lättare att utbyta information om brottsmisstänkta

Det måste bli lättare för myndigheter att delge varandra information som motverkar skattebrott och grov organiserad brottslighet. Sekretesslagstiftningen och dess tillämpning måste anpassas till detta behov. Både Skatteverkets fiskala avdelning och skattebrottsenheten hindras idag av regeltolkningar. Då brottsmisstanken hos en myndighet vid fällande dom kan ge fängelsestraff ska sekretess inte längre gälla mellan myndigheter eller, som i Skatteverkets fall, inom myndigheten.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 26 oktober 2010

Veronica Palm (S)

Fredrik Olovsson (S)

Hans Olsson (S)

Anders Karlsson (S)

Helena Leander (MP)

Christina Oskarsson (S)

Christina Karlsson (S)

Peter Persson (S)

Jacob Johnson (V)